

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.
Zespół (fond) 4.
Zbiór autografów Biblioteki Baworowskich
Dział (opys) 2

110. List Komitetu wydawniczego „Gazety Polskiej” w Czerniowcach do Wiktora Baworowskiego
1887, K. 2.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

Львівська б.б. на
ВІДПІЛ РУКОПИСІВ
II на Габ-110

110

Видавничий комітет
газети "Gazeta Polska"

в Чернівцях

Пані Йосиф
(Pauli Josef)

Лист

до Таборовського Віктора

3. V 1887

Чернівці

1 л., 2 арк.

м. пол.

Jasnie Wielmożny Panie Hrabi!

Imieniem komitetu wydawniczego „Gazety Polskiej” w Czerniowcach osmielam się niniejszem przedłożyć J.W. Panu Hrabi pod łaskawą rozwałę pewną sprawę publiczną pierwszorzędnej moie wagi dla narodu polskiego, a w której pomoc i współdziałanie J.W. Pana, w razie przystania na poniższą propozycję, mogłyby się stać wielkiej bardzo doniosłości. Przeważa się tak:

Usiłowaniom wychodzącej w Czerniowcach pod znakiem redakcyą p. Kotłowskiiego od lat 5 „Gazety Polskiej” udało się przeprowadzić w Czerniowcach z partycją narodową rusinów bardzo piękne porozumienie i zgodę. Przeważa doszły do tego, iż obecnie pomiędzy „Gazetą Polską”, a organem rusinów w Czerniowcach, „Bukowyną” jak najściślejszy sojusz zawarty został celem zniesienia moskalofilstwa, a z drugiej strony celem dokonania szczerego, a na zasadach uczciwości, sprawiedliwości i historycznej prawdy polegającego obratania się rusinów z polakami.

Myśl ta piękna, zawierająca w sobie nadzwyczajną moc zbawczą dla Polski w ogóle, potrzebuje w tej chwili swego ostatecznego wcielenia, aby się stała faktem imponującym dla wrogów naszych na zewnątrz, a balzaminem gojącym rozdrażnienie i niemoc na wewnątrz.

Jasnie Wielmożny Pan Hrabi, którego serce prawdziwie polskie i piękne zamiary ze względu na naród polski ogólnie są znane, jest w możności powyższej myśli nadać to ciało, o które chodzi i dlatego postanowił komitet wydawniczy, którego imieniem mam zaszczyt obecnie przemawiać, udać się z prośbą i przedstawieniem w tym względzie do J.W. Pana Hrabi, a to z tem większą otuchą, że rzecz cała jest bardzo

zgodna z planem, jaki J.W. Pan sam przed wielu już laty objawił.

Mianowicie chodzi o wybudowanie **Domu Narodowego polskiego**, któryby w Czerniowcach pod jednym dachem łączył Polaków z rusinami i stał się przez to kamieniem węgielnym tej zgody obu bratnich narodów, od której moc i przyszłość całej Polski zależy.

Ze względu na wielkie zadanie, jakie „Gazeta Polska” w Czerniowcach i organ rusinów, „Bukowyna” ma spełnić i spełniać tak szeroko już rozpoczęty, postanowił komitet wydawniczy założyć w Czerniowcach polską narodową drukarnię jako podstawę bytu obu tych dzienników.

Drukarnia polska, co do której założenia poczynione są już kroki i co do której nie tylko Polacy z Bukowiny, ale i z Galicji nadzwyczaj żywy biorą udział, będzie pierwszym punktem stanowiącym łączącym Polaków z rusinami. — Drugim o wiele donioslejszym i dla Idei zgody skutoczniejszym byłoby wybudowanie **Domu Narodowego polskiego** w Czerniowcach, łączącego pod jednym dachem następujące instytucje polskie i ruskie:

I. Wspólną Czytelnię i bibliotekę Polaków i rusinów w połączeniu z pomocą bratnią polską i ruską. — Obecnie istnieje już czytelnia i pomoc bratnia polska w Czerniowcach, która ma swój mały domek — bibliotekę — małą salę teatralną na przedstawienia polskie i odcięty i która stała się ogniskiem życia duchowego Polonji. — Podobną Czytelnię, jednak odrębnie i w najczystym lokalu mają też i rusini. — Gdyby stanął **Dom Narodowy polski**, natenczas wszystkie te czytelnie polskie i ruskie, oraz pomoce bratnie złączyłyby się w jedną poważną Instytucję jako **Liga Polsko-Ruska**.

II. Redakcję „Gazety Polskiej” którąby w takim razie przyjęła nazwę jako „Polska” z opuszczeniem pierwszego słowa: „Gazeta”

III. Redakcję dziennika ruskiego, „Bukowyna”, któryby wtedy przyjął nazwę: „Ukraina”

IV. **Skarb Polski**, instytucja, która obecnie jest w związku jako stowarzyszenie Oszczędności kobiet polskich.

2

V „Szarb ruski” jako takiż same stowarzyszenie ko-
biet ruskich.

Dom Narodowy Polski Imienia J.W.
Pana Hrabi Łazary w sobie wszystkie powyższe instytucje
stały się imponującym faktem Łgody Polaków z Rusina-
mi - z drugiej zaś strony ogniskiem prawdziwego życia duchowego
obu narodów - i stały się z tego powodu instytucją pierwszej
doniosłości nie tylko dla kresów ojczyzny naszej, ale i dla całej Pol-
ski w ogóle.

Nigdzie moim w całej Polsce ochłocności ku zrealizowaniu
powyższej myśli tak nie sprzyjają jak właśnie na Bukowinie
i w Czerniowcach, dlategoż ten komitet wydawniczy Garety
polskiej, którego zadaniem jest branie inicjatywy w sprawach
mających dobro narodu na celu, udaje się niniejszem z prośbą
i zapytaniem do J.W. Pana Hrabi, czy nie zdecydowałby się
na wybudowanie powyższego Domu Narodowego w Czerniowcach.
- Kapitał włożony jest pewny, bo wartości domów
w Czerniowcach wzrasta z każdym rokiem, a instytucje po-
mieszczone w nim mogłyby nawet opłacać procent od włożonego ka-
pitału tak, że wręcz wistniejąc powyższą zbawczą myśl, niebył-
by J.W. Pan Hrabi na żadne prawie straty materialne na-
raził. - Cenne zbiory naukowe J.W. Pana Hrabi mogłyby
równocześnie znaleźć w tym domu pomieszczenie i stać się dla
Polonji Kresowej po szeregole, a z powodu łatwej komunikacji
z Czerniowcami dla wszystkich Polaków w ogóle znakomitą podsta-
wą kształcenia się.

Poleając prośbę naszą łaskawym względem J.W.
Pana Hrabi, mam zaszczyt kreślić się z wysokim sza-
cunkiem

Czerniowce dnia 3 maja 1887.

Józef Pauli
imieniem Komitetu.

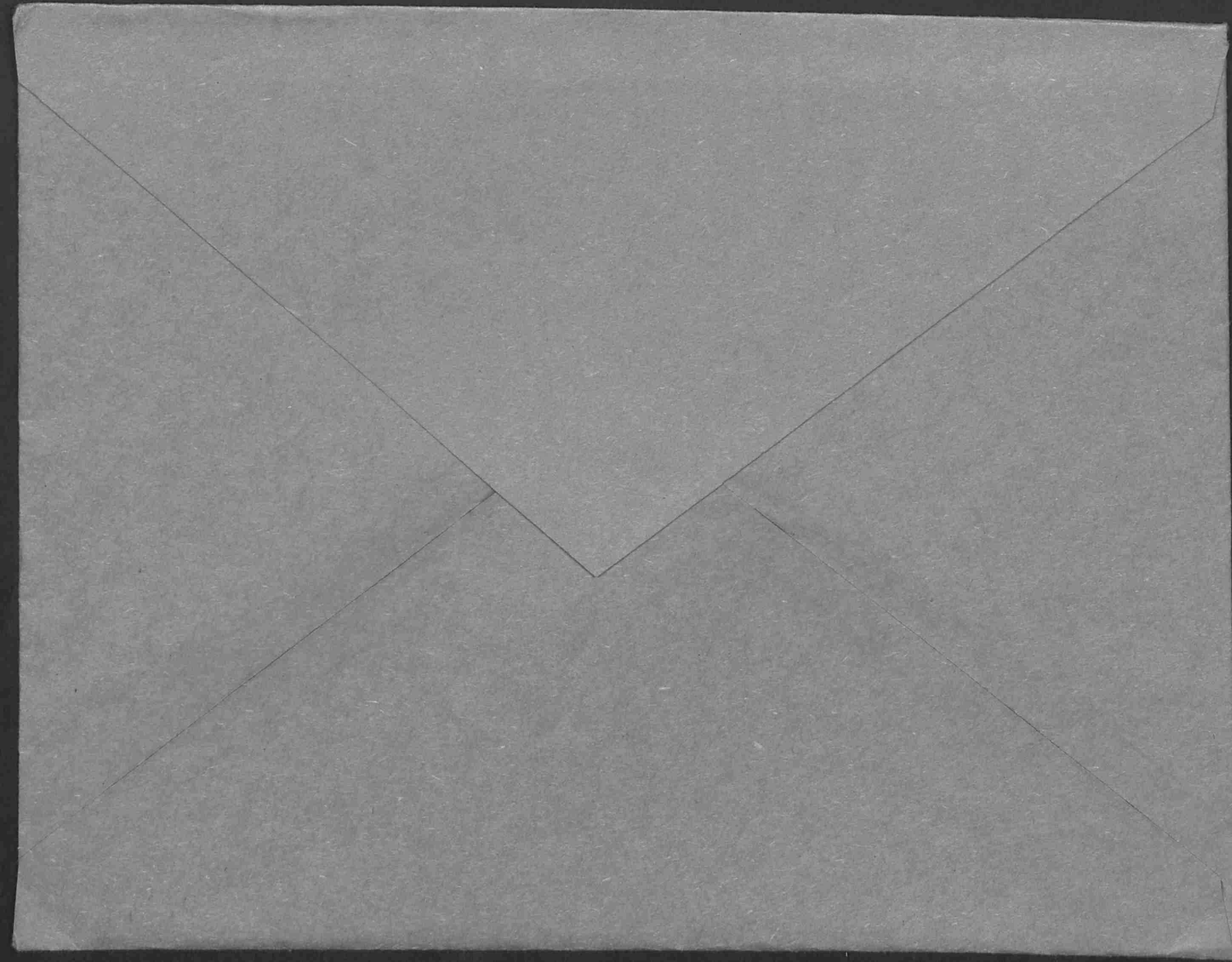
KOMITET WYDAWNICZY
CZASOPISMA
„GAZETA POLSKA“
w CZERNIOWCACH na Bukowinie

To

Jasnie Wielmożnego Pana

Wiktora Hrabi Baworowskiego

w Myszkowicach.

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.